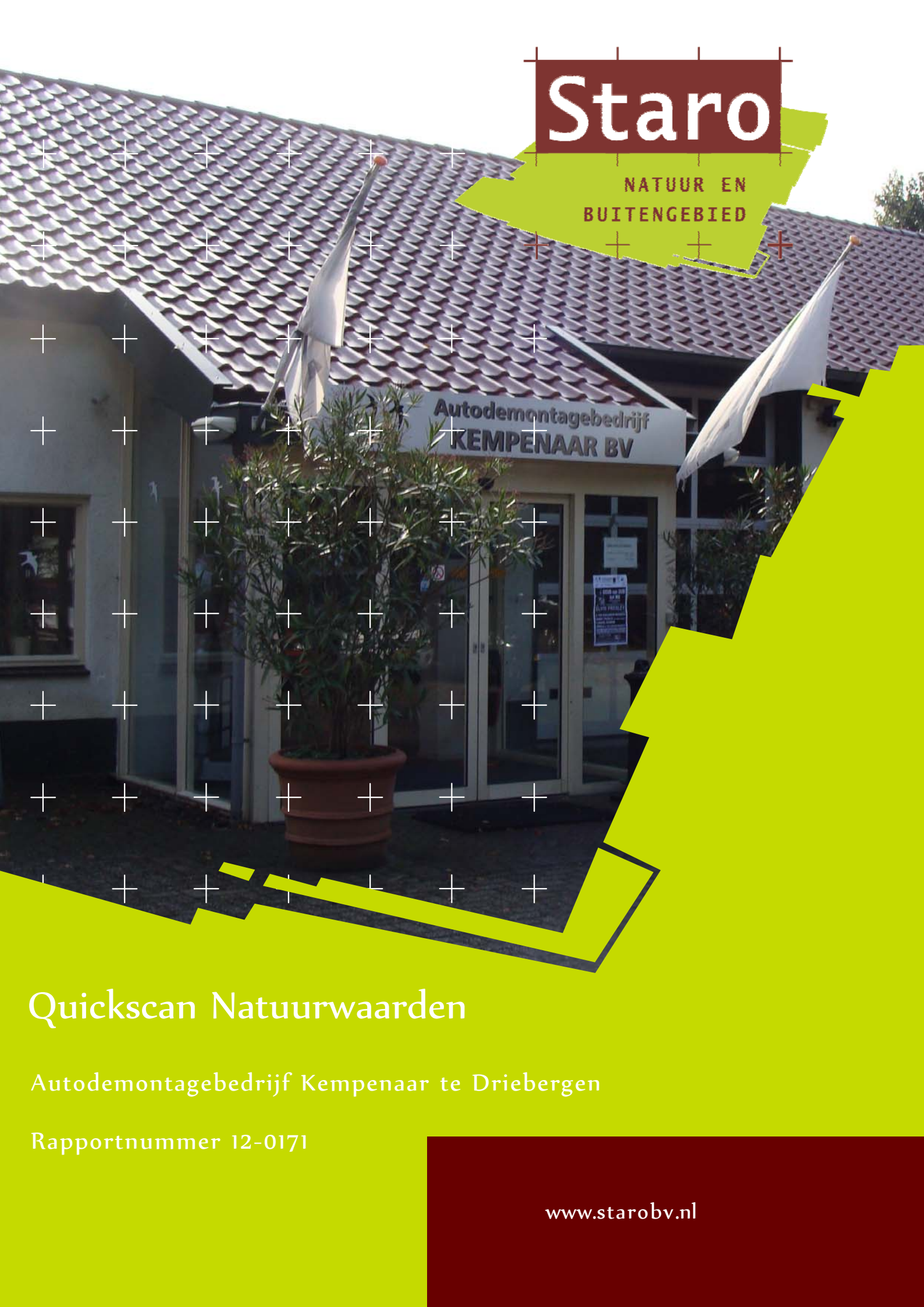

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Autodemontagebedrijf
KEMPENAAR BV

Quickscan Natuurwaarden

Autodemontagebedrijf Kempenaar te Driebergen

Rapportnummer 12-0171

www.starobv.nl

Quickscan Natuurwaarden

**Autodemontagebedrijf Kempenaar te
Driebergen**

oktober 2012

Rapportnummer: 12-0171

In opdracht van: Griffioen Architecten bv
Postbus 85
3958 ZV Amerongen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Zorgplicht	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Plangebied	7
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	7
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Mieren en kevers	13
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels	14
4.2.7	Zoogdieren	15
5	Conclusies	17
	Geraadpleegde bronnen	18
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Autodemontagebedrijf Kempenaar, gevestigd aan de Hoofdstraat 272 te Driebergen, heeft het voornemen een deel van het terrein te overkappen. In het kader van de ruimtelijke procedure dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de in het gebied aanwezige natuurwaarden. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten in het plangebied die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke eventuele maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden, om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (ex. artikel 2) opgenomen: “een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

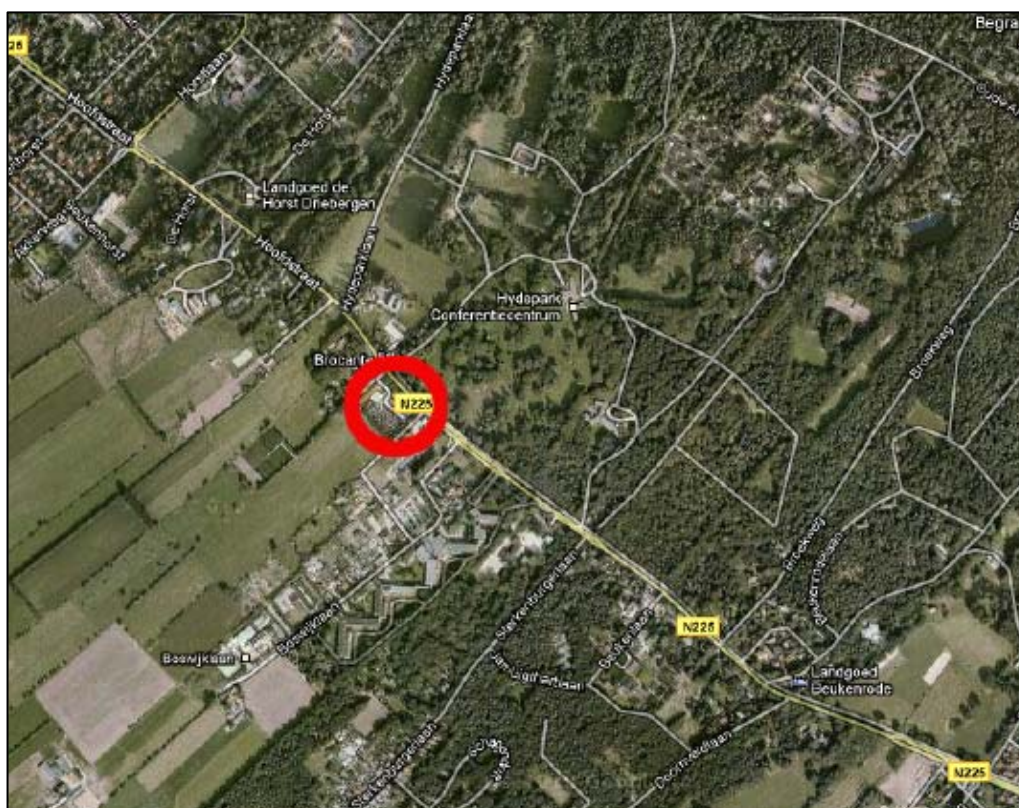
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Hoofdstraat 272 te Driebergen, dit betreft de provinciale weg tussen Doorn en Driebergen. In de directe omgeving van het plangebied liggen enkele woonhuizen, een restaurant en een tankstation. Het plangebied grenst aan de zuidkant aan een weiland en aan de noordkant aan de Hoofdstraat. Het plangebied is omgeven door een singel bestaande uit bomen en struiken.

Binnen het plangebied bevindt zich een aantal loodsen en een opslagterrein voor de autowrakken. De loodsen worden gebruikt als werkplaats, voor bewerking van onbewerkte wrakken, voor opslag van onderdelen en een klein kantoor. Op het naastgelegen terrein worden de autowrakken en grote onderdelen opgeslagen. Dit terrein is verhard door middel van bestrating en is afgeschermd middels een schutting. Rond het terrein staat een singel bestaande uit bomen en struiken. Naast de loodsen staat aan de rand van het weiland een hooimijt met daaronder een stal. Eén en ander is weergegeven in een foto-impressie op pagina 8 en 9.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Figuur 2 geeft de begrenzing van het plangebied weer.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood omcirkeld) (bron: Principe verzoek)

Figuur 2. Begrenzing plangebied (bron: Principe verzoek)

Foto 1 Loods

Foto 2 Opslag autowrakken

Foto 3 Singel rondom opslagterrein

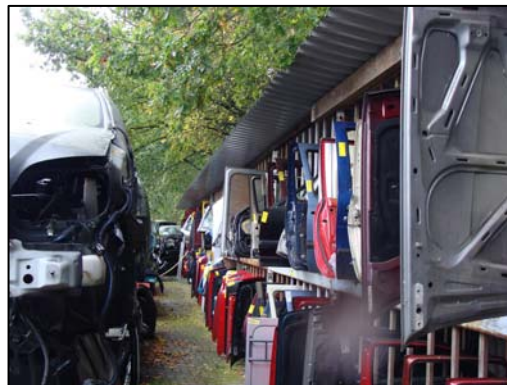

Foto 4 Opslag onderdelen

Foto 5 Schutting

Foto 6 Hooimijt

Foto 7 Weiland ten zuiden plangebied

Foto 8 Uilenkast aan hooimijt

2.2 Voorgenomen plannen

Het voornemen is een deel van het terrein te overkappen. Aan de zijde van de Hoofdstraat wordt een overkapping gebouwd van 20 x 60 meter in de vorm van een eenvoudige schuur of (open) veestal. Aan de straatzijde (noordzijde) wordt de overkapping dicht gezet om de autowrakken aan het zicht te onttrekken. Zowel het dak als de gevel zullen in de vorm van een groene wand en groen dak worden uitgevoerd. Aan de zuidzijde wordt het dak volledig voorzien van zonnepanelen.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 4 oktober 2012 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, regenachtig, windstil en circa 10 graden Celsius.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EL&I blijkt dat op ongeveer zeven kilometer ten zuidoosten van het plangebied het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek ligt.

Ecologische Hoofdstructuur

Zoals blijkt uit de gebiedendatabase van het Ministerie van EL&I en de gegevens van de provincie Utrecht maakt het plangebied geen deel uit van de EHS (figuur 4). Het gebied te noorden van de Hoofdstraat is wel onderdeel van de EHS.

Figuur 3. Plangebied (rood) ten opzichte van de EHS (groen en geel) (bron: provincie Utrecht)

Effectbeoordeling

Voorgenomen plannen zullen gezien de kleinschalige aard ervan en de grote afstand geen effect hebben op Natura 2000-gebieden. Het plangebied grenst aan de EHS, maar ligt daarbuiten. Het beschermingsregime van de EHS kent geen externe werking. De voorgenomen plannen zullen zodoende geen negatief effect hebben op de EHS.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op beschermde gebieden.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit verharding. Het opslagterrein voor autowrakken is volledig verhard. Op dit terrein is het voorkomen van beschermde planten uit te sluiten. De singel rond het plangebied bestaat uit bomen en struiken. Mogelijk komt in deze singel de brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*) voor. Dit is een soort uit FFtabel 1.

Mitigerende of compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk te mitigeren of compenseren voor soorten van FFtabel 1.

Conclusie

In de singel rond het plangebied komt mogelijk de beschermde brede wespenorchis (FFtabel 1) voor. Op de rest van het terrein is het voorkomen van beschermde planten uit te sluiten. Het is niet noodzakelijk te mitigeren of compenseren voor soorten van FFtabel 1.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas De dagvlinders van Nederland (2006) en de website van De Vlinderstichting blijkt dat in de omgeving van het plangebied heideblauwtje en keizersmantel (beide FFtabel 3) voorkomen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (2002) en de website libellennet.nl blijkt dat er geen beschermde libellen voorkomen in de omgeving van het plangebied.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Beschermde libellen hebben daarom geen voortplantingsbiotoop binnen het plangebied. Het is wel mogelijk dat algemeen voorkomende, niet beschermde, libellensoorten in het plangebied foerageren.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het plangebied.

4.2.3 *Mieren en kevers*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van water. Doordat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, ontbreekt geschikt biotoop voor beschermde waterkevers. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en/of kevers voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kunnen geen vissen voorkomen in het plangebied. Er is daarom niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

Er komen geen vissen voor in het plangebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van RAVON blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander (FFtabel 1), gewone pad (FFtabel 1), bruine kikker (FFtabel 1), bastaardkikker (FFtabel 1), meerkikker (FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), heikikker (FFtabel 3), kamsalamander (FFtabel 3) en poelkikker (FFtabel 3). Volgens de gegevens van RAVON komen de beschermde reptielensoorten levendbarende hagedis (FFtabel 2), hazelworm (FFtabel 3), zandhagedis (FFtabel 3) en ringslang (FFtabel 3) voor in de omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied hebben amfibieën er geen voortplantingshabitat. Doordat het opslagterrein geheel verhard is, is het niet aantrekkelijk als landbiotoop of overwinteringsplek. Mogelijk wordt de singel als overwinteringsplek gebruikt door de hierboven genoemde soorten amfibieën uit tabel 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Het plangebied vormt voor de genoemde reptielen soorten geen geschikt leefgebied. Het verharde opslagterrein en de singel vormen geen geschikte biotopen voor deze soorten. Het voorkomen van beschermde reptielen in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Indien de singel rond het terrein in de winterperiode (gedeeltelijk) verwijderd wordt, kan dit een negatief effect veroorzaken op overwinterende amfibieën.

Mitigerende of compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk te mitigeren of compenseren voor soorten van FFtabel 1. Door eventuele werkzaamheden aan (delen van) de singel buiten de winterperiode uit te voeren, kunnen negatieve effecten op mogelijk overwinterende amfibieën worden voorkomen.

Conclusie

De singel rond het plangebied wordt mogelijk gebruikt als overwinteringsplek van soorten amfibieën van FFtabel 1, 2 en 3. De rest van het plangebied biedt geen geschikte biotopen voor amfibieën. Door het ontbreken van geschikt biotoop is het voorkomen van beschermde reptielensoorten uit te sluiten. Het is niet noodzakelijk om te mitigeren of compenseren voor soorten van FFtabel 1. Negatieve effecten op mogelijk in de singel overwinterende amfibieën kunnen voorkomen worden door eventuele werkzaamheden aan (delen van) de singel buiten de winterperiode (september t/m februari) uit te voeren.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele algemene cultuurvolgende vogelsoorten waargenomen, waaronder merel, houtduif, appelvink en kool- en pimpelmezen. In de hooimijt hangt een uilenkast. Volgens de eigenaar is deze in 2012 gebruikt, mogelijk betreft het een steenuil. Andere jaarrond beschermde nesten zijn in het plangebied en in de singel niet aangetroffen en deze worden ook niet verwacht.

Volgens gegevens van Waarneming.nl komen in de omgeving van het plangebied de volgende vogelsoorten voor: steenuil, buizerd, havik, boomvalk, sperwer, torenvalk en wespandief. Behalve de uilenkast zijn er binnen het plangebied geen verblijfplaatsen en sporen van deze vogelsoorten waargenomen.

Het plangebied biedt weinig mogelijkheden voor vogels om te foerageren of te nestelen. De singel rond het plangebied is wel geschikt als foerageergebied en broedlocatie voor algemene cultuurvolgende- en struweelvogelsoorten.

Effectbeoordeling

Als gevolg van de voorgenomen plannen worden mogelijk bomen en struiken verwijderd. Indien vogels aan het broeden zijn zal dit tot verstoring leiden. Indien de hooimijt wordt verwijderd, treedt een negatief effect op ten aanzien van de vaste verblijfplaats van uilen.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Voor de meeste vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, verstorende werkzaamheden, zoals het verwijderen van bomen en

bosschages, niet kunnen plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels.

Ten aanzien van de uilenkast dient bij verwijdering hiervan compenserende nestruimte te worden aangeboden. Deze nestruimte dient voorafgaand aan het verwijderen van de bestaande nestkast te zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de hooimijt dient uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.

Conclusie

Het plangebied en met name de singel is geschikt als foerageergebied en broedgebied voor algemene cultuurvolgende- en struweelvogelsoorten (FFtabel vogels). In de hooimijt is een verblijfplaats van uilen aanwezig. Rekening houdend met de hierboven beschreven mitigerende maatregelen, zullen de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op vogels.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied, met name rond de singel, is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien sloop van gebouwen niet aan de orde is, zijn de gebouwen niet beoordeeld op mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Mogelijk wordt de singel door vleermuizen gebruikt als vliegroute.

Overige zoogdieren

Het plangebied en met name de singel kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als mol, egel en diverse muizensoorten (alle FFtabel 1). Uit gegevens van de Zoogdierverseniging en Waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied het voorkomen van eekhoorn (FFtabel 2), boommarter (FFtabel 3) en das (FFtabel 3) bekend is. Het plangebied heeft vanwege de inrichting en het gebruik geen waarde als (onderdeel van het) leefgebied voor deze soorten.

Effectbeoordeling

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFtabel 1) het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat in de omgeving voldoende en beter geschikt foerageergebied beschikbaar blijft,

hebben de ontwikkelingen geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied. Sloop van gebouwen is niet aan de orde. Er treedt zodoende geen negatief effect op ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. In de directe omgeving zijn diverse lijnvormige groenstructuren aanwezig waarlangs vleermuizen zich kunnen oriënteren. De ontwikkelingen hebben daarom geen negatief effect op een mogelijke vliegroute langs de singel.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van vleermuizen. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen te nemen.

Conclusie

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk wordt de singel door vleermuizen gebruikt als vliegroute. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van vleermuizen.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Op ongeveer zeven kilometer ten zuidoosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek. Het plangebied ligt buiten de EHS. Voorgenomen plannen zullen gezien de kleinschalige aard van de plannen en de grote afstand tot beschermde gebieden geen effect hebben op de Natura 2000-gebieden en de EHS.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. In de singel komt mogelijk de brede wespenorchis (FFtabel 1) voor. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 2 en 3

Mogelijk wordt de singel als overwinteringsplek gebruikt door amfibieën van FFtabel 2 en 3. Door eventueel noodzakelijke werkzaamheden aan (delen van) de singel buiten het winterseizoen (september t/m februari) uit te voeren, worden negatieve effecten op mogelijk voorkomende amfibieën voorkomen.

De mogelijk in het plangebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFtabel 3 en de Habitatrichtlijn en zijn strikt beschermd. Het plangebied, met name rond de singel, is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk wordt de singel door vleermuizen gebruikt als vliegroute. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van vleermuizen. Het is daarom niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen te nemen.

Soorten van FFtabel vogels

De in het plangebied voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFtabel vogels en zijn strikt beschermd. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 4.2.6, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van de algemene vogelsoorten. Aan de hooimijt hangt een uilenkast. Indien deze verwijderd wordt, dient compenserende nestruimte te worden aangeboden. Deze nestruimte dient voorafgaand aan het verwijderen van de bestaande nestkast te zijn gerealiseerd.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- + de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op beschermde gebieden;
- + de aanbevelingen voor vogels, zoals beschreven in paragraaf 4.2.6, in acht genomen dienen te worden;
- + eventuele werkzaamheden aan de singel buiten de winterperiode uitgevoerd dienen te worden;
- + altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Creemers R. et al., De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- + Delft, Van J.J.C.W. et al. Waarnemingenoverzicht 2009, RAVON 38, jaargang 12, nummer 4, Stichting RAVON, Nijmegen, 2010.
- + Dijkstra K, D, B. et al., De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna 4, Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2002.
- + Bos F. et al., De dagvlinders van Nederland, Nederlandse Fauna 7, De Vlinderstichting, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2006.
- + Griffioen Architecten BV, 2011. Principe verzoek, Overkapping bij Autodemontagebedrijf Kempenaar BV, Driebergen. Griffioen Architecten, Amerongen.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H. et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.

Internet

- + www.provincie-utrecht.nl
- + Beschermde gebieden: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, geraadpleegd op 12 oktober 2012
- + www.rijksoverheid.nl
- + www.ravon.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.telmee.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.libellennet.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (bron: Rijksoverheid 2011)

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoekspllicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

In 2005 is met het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten het beschermingsregime versoepeld. Met deze aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in veel gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Door een wijziging in de wetgeving in 2009 is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid 2011)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid 2011)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de nieuwe Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.